

Dnr: 2016-70-730

Riktlinje för arkivering, bevarande och gallring av patientjournaler och övrig medicinsk dokumentation

Bakgrund

I syfte att anpassa gallringsråden till patientsäkerhetslagen och med hänsyn till Riksarkivets nya regler för arkivredovisning har översyn gjorts kring gallringsråd. Enligt remissversion (2013-01-17) av gallringsråd nr 6 från Sveriges kommuner och landsting framgår att patientjournal bör bevaras i sin helhet. Den bör finnas kvar under patientens livstid och därefter stå till forskningens förfogande. Enstaka handlingstyper kan under vissa omständigheter ändå gallras om så uttryckligen anges i dokumenthanteringsplanen.

Enligt 3 kapitlet 17 § patientdatalagen (PDL 2008:355) ska en journalhandling bevaras minst 10 år efter det att sista uppgiften förts in i handlingen. Utöver vad som föreskrivs i lagen är det upp till varje ansvarig nämnd att besluta om. Ärendetyper som anmälts enligt Lex Maria, liksom inkomna handlingar såsom rapporter och beslut från andra myndigheter har ett varaktigt värde för hälso- och sjukvården och för det systematiska patientsäkerhetsarbetet.

Hantering av patientjournaler i kommunal hälso- och sjukvård

Den medicinskt ansvariga sjuksköterskan ansvarar för att informationen om riktlinjerna för dokumenthanteringen kommer till verksamhetschefs, sjuksköterskors och övrig berörd personals kännedom. Omvårdnadsansvarig sjuksköterska ansvarar för att handlingar av tillfällig eller uppenbart ringa betydelse rensas ur patientjournalen när ärendet är avslutat.

Gallring och bevarande

Patientjournaler kan gallras tio år efter sista anteckning enligt patientdatalagen. För forskningens behov undantas dock patientjournaler för personer födda den 5, 15 och 25 i varje månad. Avslutade patientjournaler skall föras över i en av följande serier:

- Gallringsbara patientjournaler
- Patientjournaler som bevaras för forskningens behov

Vid avställning av patientjournaler som skall bevaras för forskningens behov (födda den 5, 15 och 25) tillämpas ettåriga avställningsperioder. Inom avställningsperioden sorteras journalerna i personnummerordning och läggs i arkivboxar. Följande ska skrivas med

blyerts på arkivboxarna: förvaltning, ev. vårdboende, seriebenämning, "Bevaras", avställningsår och personnummer som ingår (f.o.m.-t.o.m)

Tibro
Ev. vårdboendets
namn
Patientjournaler
Bevaras
2006
300101-301231

Exempel på anteckning på arkivbox

Gallringen skall göras årligen och den skall vara avslutad senast kalenderåret efter att gallringsskyldigheten inträdde.

Bevarande av journalhandlingar kan vara till nytta både för den enskilde patienten, verksamhetsutveckling och för kommande forskning. Med utgångspunkt i ovanstående bevaras journalerna i sin helhet under patientens livstid. För att tillgodose behovet av material inför kommande forskning bevaras journaler för patienter födda den 5, 15 samt 25 varje månad i sin helhet för alltid.

Bilaga 1

DOKUMENTHANTERINGSPLAN

Dokumenthanteringsplan för patientjournal och övrig medicinsk dokumentation i hälso- och sjukvård. Planen är en bilaga till *Riktlinjer för arkivering, bevarande och gallring av patientjournaler och övrig medicinsk dokumentation*.

Planen är uppdelad i följande områden

- Patientjournal
- Läkemedelshantering
- Medicinsktekniska produkter
- Övrigt

En patientjournal är aktuell under lång tid. Patientjournalen ska innehålla de uppgifter som behövs för en god och säker vård och fyller med detta ett patientsäkerhetsmässigt syfte. Journalen är ett stöd och ett nödvändigt arbetsverktyg för dem som arbetar i vården, men är också viktig för den som ansvarar för vården (vårdgivaren). Journalen används för tillsyn och rättsliga krav, uppgiftsskyldighet enligt lag, för forskning, samt för uppföljning och utveckling av verksamheten. Inte minst är patientjournalen en viktig informationskälla för patientens själv.

Arkivansvarig person utses av den nämnd som beslutar om arkivering och gallring och ska framgå av delegationsförteckningen. Arkivansvarig person ansvarar för att riktlinjen för arkivering, bevarande och gallring av patientjournaler och övrig medicinsk dokumentation liksom dokumenthanteringsplanen efterföljs.

Arkivredogörare utses av arkivansvarig för att sköta arkivering och gallring av handlingar enligt dokumenthanteringsplanen.

Dokumenthanteringsplanen bör ses över årligen och vid behov uppdateras.

Förvaring av arkivhandling på papper

Handlingar som skall bevaras måste framställas med material och metoder som skapar förutsättningar för ett långsiktigt bevarande. Gallringsbara handlingar skall framställas så att de kan läsas och kopieras under hela tiden de skall bevaras.

Till arkivhandlingar på papper ska arkivbeständigt eller åldersbeständigt papper användas.

Patientjournal

Handling	Bevaras/ Gallras	Utförs av	Förvarings- plats	Anmärkning
Akupunkturjournal	Bevaras	Arkiv- redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	
Analys	Gallras	Arkiv- redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Självskattning (depression, smärta)
Anmälningar/rapporteringar till andra myndigheter/ motsvarande	Bevaras	Arkiv- redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Exempelvis anmälan till socialstyrelsen.
Ansökan/läkarintyg om god man, sjukvårdens kopia	Bevaras	Arkiv- redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	
Apodoslista	Bevaras	Arkiv- redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Sista exemplaret bevaras i pappersform, resterande gallras
Bilder/Fotografier	Bevaras	Arkiv- redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Bilder och fotografier av betydelse för patientjournalens syften och innehåll.
Blodtryckslista	Gallras	Arkiv- redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Under förutsättning att mätning har dokumenterats i aktuellt journalssystem
Brev eller meddelande till/från/angående patient, av betydelse för vård och behandling	Bevaras	Arkiv- redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	
Daganteckningar HSL	Gallras	Arkiv- redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	
Elektroniska patientjournaler	Bevaras	MAS	Servern	Verksamhetssystemet Treserva
Epikriser	Bevaras	Arkiv- redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	T.ex. omvårdnadsepikris, medicinskepikris
Läkemedelsgenomgång	Bevaras	Arkiv- redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Inte provtagningsunderlag som gallras.
Funktionsmätningar	Gallras	Arkiv- redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	T.ex. ADL-bedömning. Under förutsättning att det införts i aktuellt journalssystem
Förbrukningsjournal narkotika (individuellt)	Bevaras	Arkiv- redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Sista exemplaret bevaras, resterande gallras

Förstörande av uppgifter i patientjournal på begäran av enskild person.	Bevaras	MAS	Diariet	Avser t.ex. Socialstyrelsens beslut om förstörande av uppgifter. När beslut finns om att hel journal ska förstöras får ingen mapp eller dokument finnas på journalens plats
Information given till och medgivande från patient/anhörig	Gallras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Under förutsättning att det är dokumenterad i aktuellt journalsystem.
Intyg	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Den som utfärdar intyg ska anteckna detta i journalen samt spara en kopia av intyget i journalen.
IT-system/IT-baserade vårdinformationssystem (pappersform)	Gallras	Annan huvudman	Arkiveras externt	T.ex. SVPL, SveVac.
Journalkopior, inkomna från annan vårdgivare	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Primärvård, folktandvård, länsjukvård
Laboratorielistor och svar	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Bevaras endast så länge pat lever därefter gallras dessa
Läkemedelsbiverkning, uppgifter om	Gallras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Under förutsättning att detta införts i aktuellt journalsystem
Läkemedelslistor (Kommunens sammanställning av inkomna medicinlistor)	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Senaste exemplaret, resterande gallras
Medicinlistor (underlag från primärvård, länsjukvård)	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	
Miktionslistor	Gallras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Under förutsättning att dessa är införda i aktuellt journalsystem
MMT-test (memory mental test)	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	
Munhälsobedömningar	Gallras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Under förutsättning att det är införts i aktuellt journalsystem
Omvårdnadsjournal	Gallras	Arkiv-redogörare.	Arkiv för Socialtjänsten	
Ordinationslistor, särskilda ordinationer	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Se apodoslistor
Hjälpmedelsordinationer	Gallras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Under förutsättning att det införts i aktuellt journalsystem

Patientjournal som inte går att härleda till en patient	Gallras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Får gallras endast om identifikation är omöjlig
Psykiatrisk tvångsvård/Rättspsykiatrisk vård, ansökningar om	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Ansökningar, utlåtande, domar, vårdintyg etc.
Röntgenutlåtande	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	
Signeringslistor	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	T.ex. Läkemedelsadministrering, sårvård, träningsprogram från senaste 2 åren, resterande gallras
Signeringslistor för skötsel av patientbundna läkemedelsförråd	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Om sådan finns bevaras endast sista exemplaret
Skannade journalhandlingar	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Pappersoriginalen får gallras efter skanning under förutsättning att likalydande kopia tillförts patientjournalen.
Sondmatningsschema	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Exemplar från de sista två åren, resterande gallras
Sårvårdsjournal	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Exemplar från sista två åren, resterande gallras
Templista	Gallras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Under förutsättning att det införts i aktuellt journalsystem
Vaccinationer, dokumentationsunderlag	Gallras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Under förutsättning att det införts i aktuellt register t.ex. Svevac
Vaccinationer, frågeformulär	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Endast exemplar från två sista åren
Vårdplaner (individuella/patientrelaterade)	Gallras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Ska finnas dokumenterat i aktuellt journalsystem
Vätskelistor	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Exemplar från senaste året
Överkänslighetsmarkering	Bevaras	Arkiv-redogörare	Arkiv för Socialtjänsten	Ska dokumenteras i aktuellt journalsystem

Följande dokument är ej patientbundna.

Läkemedelshantering

Handling	Bevaras/ Gallras	Utförs av	Förvarings- plats	Anmärkning
Delegering av Läkemedelsansvarig sjuksköterska.	10 år	MAS	Diariet	
Delegering av medicinska arbetsuppgifter	10år	Leg sjuksköterska	På respektive enhet	Avser även beslut om ändring i delegering och om återkallande av delegeringsbeslut
Förbrukningsjournal, narkotika (förrådsadministration)	5 år	Leg sjuksköterska	På respektive enhet	Avser enbart förrådsadministration av läkemedel (individuell förbrukningsjournal ingår i patientjournalen)
Kvalitetsgranskning, enligt Socialstyrelsens rekommendationer	Bevaras	MAS	Diariet	Protokoll och utvärderingar från fortlöpande uppföljningar av verksamheten.
Lokal rutin för läkemedelshantering	Bevaras	MAS	På respektive enhet	Läkemedelsansvarig sjuksköterskas lokala rutin för läkemedelshantering.
Riktlinjer för Läkemedelshantering	Bevaras	MAS	Diariet	Fastställda organisationsövergripande direktiv för läkemedelshantering
Signeringslistor, administrerat läkemedel	2 år	Leg sjuksköterska	På respektive enhet	Avser listor som ej är patientbundna
Signeringslistor för skötsel av läkemedelsförråd (ej patientbundna)	1 år	Leg sjuksköterska	På respektive enhet	
Signeringslistor kylskåp tempkontroll	1 år	Leg sjuksköterska	På respektive enhet	
Nyckelförteckningar till läkemedelsförråd	10 år	Leg sjuksköterska	På respektive enhet	

Medicintekniska Produkter

Handling	Bevaras/ Gallras	Utförs av	Förvarings- plats	Anmärkning
Dossiér över medicinteknisk Utrustning	Gallras när produkten avyttrats	Leg personal	På respektive enhet	Innehåller t.ex. bruksanvisning, besiktningar, dokumentation om egentillverkning m fl. handlingar som tillkommer under utveckling och drift
Kvalitetskontroller, medicintekniska produkter	Gallras 3 år efter att produkten avyttrats	Leg personal	På respektive enhet	Kontroll kan utföras av särskild medicinteknisk personal eller av den personal som arbetar där produkten är placerad
Register över medicintekniska produkter (grundutrustning)	Bevaras	Enhetschef	Diariet	Inventarium för registrering av uppgifter om medicinteknisk utrustning, benämning, placering, åtgärder över tid t.ex. datum för när service genomförts

Övriga

Handling	Bevaras/ Gallras	Utförs av	Förvarings- plats	Anmärkning
Avvikelsehantering inom hälso- och sjukvård	5 år	Enhetschef/ Leg Personal/ MAS	Server/ Arkiv för Socialtjänsten	Avser del av arbetet inom patientsäkerhet och kvalitet som hälso- och sjukvården är ålagd att utföra
Delegering av medicinska arbetsuppgifter	10 år	Leg personal	På respektive enhet	Avser även beslut om ändring i delegering och om återkallande delegeringsbeslut Registreras/diarieförs
Granskningsloggar/Loggar i nätverk och databassystem	10 år	Enhetschef	På respektive enhet	Dokumenterar databasfrågor t.ex. anropens ursprung/plats, ansvarig användare. Om uppgifter i logg leder till åtgärd ska uppgifterna bevaras tillsammans med det ärende som då bildas.
Signaturförtydligandelistor (handstilsprov)	10 år	Enhetschef	På respektive enhet	Identifierar signatur och journalförare.
Tillsynsrapporter och beslut från andra myndigheter	Bevaras	Mottagare av rapport och beslut	Diariet	T.ex. Socialstyrelsen, Läkemedelsverket.
Utredning och anmälan enligt Lex Maria	Bevaras	MAS	Diariet	Avvikelser som utreds i enlighet med Lex Maria bestämmelser